

CARINSKA VRIJEDNOST

Postupak utvrđivanja carinske vrijednosti regulisan je odredbama «Zakona o carinskoj politici BiH»/Službeni glasnik BiH broj. 57/2004/, te «Odlukom o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici BiH»/Službeni glasnik BiH broj 63a/2004/, a koji su u primjeni od 01. 01. 2005. godine.

Metode utvrđivanja carinske vrijednosti za robu koja se uvozi u BiH, a koje su sadržane u » Zakonu», preuzete su iz Sporazuma o primjeni člana VII Opšteg sporazuma o carinama i trgovini-GATT-a.

METODE UTVRĐIVANJA CARINSKE OSNOVICE

Metode utvrđivanja carinske vrijednosti regulisane su članovima **26-28 «Zakona o carinskoj politici BiH»**.

Primarni metod je «**transakcijska vrijednost**» i isti je obuhvaćen članom 26 ovog «Zakona». Ovaj član treba tumačiti zajedno sa članovima 29 i 30. istog «Zakona», kojima su precizirani troškovi koji se uključuju odnosno ne uključuju u carinsku vrijednost.

Transakcijska vrijednost predstavlja stvarno plaćenu ili plativu vrijednost tj. cjelokupan iznos koji kupac plaća prodavaču za robu prilikom prodaje za izvoz u BiH.

Ukoliko se carinska vrijednost ne može utvrditi prema članu 26. , ista će se utvrditi prema članu 27. »Zakona», tj. na **osnovu transakcijske vrijednosti istovjetne**(član 27 pod a) i transakcijske **vrijednosti slične robe**(član 27. pod b) ;koja je prodana za izvoz u BiH i izvezene u isto ili približno isto vrijeme kao i roba čija se vrijednost utvrđuje.

U smislu ovog člana, transakcijska vrijednost identične i slične robe, znači carinska vrijednost koja je predhodno utvrđena po članu 26. »Zakona» i usklađena kako je propisano st. 1 i 2 člana 70. gore navedene Odluke.

Kada se carinska vrijednost uvezene robe ne može utvrditi navedenim metodama, utvrdit će se shodno članu 27 pod c) tj. na bazi vrijednosti zasnovanoj **na jediničnoj cijeni** po kojoj se uvezena roba za identičnu ili sličnu uvezenu prodaje u BiH u stanju u kojem je uvezena, u najvećoj ukupnoj količini u isto ili približno isto vrijeme kao i roba čija se vrijednost utvrđuje, licima koja nisu povezana sa prodavačima. Odbijaju se provizije koje se obično plaćaju ili čije se plaćanje dogovori(uključujući direktne i indirektno troškove reklame) u vezi sa prodajom u BiH, uobičajeni troškovi prevoza i osiguranja koji nastanu u BiH, uvozne i druge dadžbine koje treba platiti u BiH radi uvoza ili prodaje robe.

Slijedeća propisana metoda utvrđivanja carinske vrijednosti je, **obračunska vrijednost**(član 27. pod d) , koja se sastoji od zbira cijene ili vrijednosti materijala i izrade ili druge obrade uključene u proizvodnju uvezene robe. »Prilikom primjene ovog člana «Zakona» carinski organi ne mogu zahtijevati ili natjerati osobu koja nema prebivalište u BiH da predoči za pregled ili dozvoli pristup bilo kojim poslovnim knjigama ili drugim evidencijama u svrhu utvrđivanja ove vrijednosti. Međutim podatke koje proizvođač robe pruži u svrhu utvrđivanja carinske vrijednosti, carinski organi BiH mogu provjeriti u nekoj drugoj zemlji uz saglasnost proizvođača i pod uslovom da carinski organi BiH na vrijeme i unaprijed obavijeste organe dotične zemlje i da ona nema ništa protiv istrage». (član 72. Odluke) .

Kako se u primjeni oba ova metoda član 27 c) i d) nailazi na određene teškoće, zbog čega se i rijetko primjenjuju, uvoznik ima pravo da izabere redoslijed primjene istih.

Ako se carinska vrijednost uvezene robe ne može utvrditi prema članu 26 i 27. ovog «Zakona», ona se utvrđuje shodno članu 28. , na osnovu **raspoloživih podataka** u BiH korištenjem prihvatljivijih sredstava koja su u skladu s principima i opštim odredbama:

- a) Sporazuma o sprovođenju člana 7. Opšteg sporazuma o tarifama i trgovini iz 1994. godine,
- b) člana 7. Opšteg sporazuma o tarifama i trgovini iz 1994 godine,
- c) odredbama Zakona o carinskoj politici,

Za utvrđivanje carinske vrijednosti ovom metodom mogu se koristiti utvrđene vrijednosti dobijene bilo kojom metodom, uz razumnu fleksibilnost.

Nikakva carinska vrijednost se ne može određivati na osnovu:

- a) prodajne cijene u BiH za robu proizvedenu u BiH,
- b) sistema koji predviđa prihvatanje za carinske svrhe veće carinske vrijednosti od dvije alternativne vrijednosti,
- c) cijene robe na domaćem tržištu zemlje izvoznice,
- d) troškova proizvodnje, osim obračunatih vrijednosti koje su utvrđene za identičnu ili sličnu robu po članu 27. pod d) ovog «Zakona»,
- e) cijena za izvoz u neku zemlju osim BiH,
- f) minimalnih carinskih vrijednosti ili
- g) proizvoljnih i fiktivnih vrijednosti.

Prema odredbama Zakona, a također i Sporazuma o primjeni član VII GATT-a iz 1994. godine, teret dokazivanja stvarno plaćene ili plative cijene je na uvozniku i nijedna odredba tog «Zakona» i «Sporazuma» se ne može tumačiti tako da ograničava ili dovodi u pitanje pravo carinske službe da se uvjeri u vjerodostojnost ili tačnost bilo kojeg dokumenta, izjave ili deklaracije koja je podnosi za potrebe carinskog vrednovanja.